

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

CURRICULUM

LA

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT PREUNIVERSITARE
CU LIMBA RUSĂ DE INSTRUIRE

ETAPA PRIMARĂ

(CLASELE I-IV)

CHIȘINĂU-2010

Aprobat ...

AUTORI (1998):

Dr.Tamara Cazacu, IȘE

dr.Tamara Cristei, USM

Liliana Nicolaescu-Onofrei, Centrul Educațional Pro Didactica

Iulia Iordăchescu, profesoară

Galina Stahi, profesoară

AU PERFECȚIONAT CURRICULUMUL (2006):

Dr.Tamara Cazacu, IȘE

Liliana Nicolaescu-Onofrei, Centrul Educațional Pro Didactica

AU MODERNIZAT CURRICULUMUL (2010):

Dr.Tamara Cazacu, IȘE, coordonator

Liliana Nicolaescu-Onofrei, Centrul Educațional Pro Didactica

Rodica Feteasco, profesoară, gr.did. 1, Liceul *V.Lupu*

Lidia Vlas, profesoară, gr.did. 1, Liceul *Koțubinski*

Iulia Caproș, Centrul Educațional Pro Didactica

Veronica Roșcovanu, profesoară, gr.did. superior, Liceul *D.Cantemir*

PRELIMINARII

Menirea curriculumului este de a satisface nevoile dezvoltării integrale a personalității elevului. În acest context, se conturează funcțiile curriculumului: *valorificarea deplină a scopurilor și obiectivelor pedagogice, adoptate la nivel de politică a educației, resurselor interne și externe, ale conținutului și ale metodologiei activității de educație, tehnologiilor de apreciere formativă a rezultatelor* (S.Cristea. *Dicționar de termeni pedagogici*, București, 1998).

Beneficiarii curriculumului sînt, în primul rînd, profesorii, autorii de manuale, studenții, dar și elevii, părinții, diferite organizații locale și republicane ș.a.

Disciplina *limba și literatura română*, parte componentă a ariei *Limbă și comunicare*, este, pentru elevii alolingvi, o disciplină obligatorie.

STRUCTURA DISCIPLINEI *LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ*

Efortul de modernizare și optimizare a învățămîntului vizează conținutul și structura disciplinei *Limba și literatura română* pentru instituțiile de învățămînt cu limba rusă de instruire care se structurează pe etape după cum urmează:

Învățămîntul primar - studiu oral (clasa I), perioada citit/scrișului (abecedară și postabecedară (clasa a II-a) și dezvoltarea vorbirii în baza deprinderilor integratoare - (clasele III-IV).

Învățămîntul gimnazial (clasele V-IX) - studiu de dezvoltare a vorbirii (în temeiul deprinderilor integratoare (clasele V-VII); studiu practic de limbă; literatura română din perspectiva dezvoltării competenței de comunicare (clasele VIII-IX).

Învățămîntul liceal (clasele X-XII) - studiu practic de limba și literatura română.

În clasele X-XI structura studiului e analogă celei pentru clasele VII-IX. Literatura, ca parte componentă a disciplinei, începe din clasa a VIII-a, avînd un pronunțat caracter funcțional.

Administrarea disciplinei

Statutul disciplinei	Aria curriculară	Clasa	Nr.de unități de conținuturi pe clase	Nr.de ore pe an
OBLIGATORIE	LIMBĂ ȘI COMUNICARE	I	11	102
		II	12	102
		III	17	132
		IV	17	132
		V	17	132
		VI	19	132
		VII	20	132
		VIII	27	132
		IX	27	132
		X	28	132
		XI	27	132
		XII	25	132

Concepția didactică a disciplinei

Modernizarea învățământului în Republica Moldova este determinată social și se vrea, prin definiție, prospectivă și trebuie să antreneze, în procesul educațional, noutățile create de actualul cadru valoric: cultură, științe, performanțe umane ș.a. Aceste caracteristici direcționează noua viziune asupra curriculum-ului de limba și literatura română. Obținerea statutului de limbă oficială a statului a impulsivat pozitiv motivația însușirii limbii române.

Astfel, scopul central al studierii limbii și literaturii române este, în fond, formarea unor elevi capabili de a se încadra activ în domeniile vieții sociale, de a se familiariza cu valorile umane și culturale, ceea ce ar asigura viabilitatea unei societăți deschise.

Formarea integrală și armonioasă a unei personalități autonome și creative, utile societății, trebuie să se producă în temeiul unei dezvoltări continue a competențelor de comunicare activă, lectură și scriere; a educației intelectuale, estetice, profesionale, tehnologice, moral-civice ș.a. Aceasta i-ar asigura tânărului în formare stabilirea conștientizată a relațiilor cotidiene și încadrarea socio-culturală conform abilității de asociere și armonizare a valorilor general-umane cu cele specific naționale.

Gradul de intelectualitate și cultură a omului se judecă după capacitatea acestuia de a înțelege, a depozita, a păstra și a recepta în permanență nu numai valorile culturii poporului din care face parte ca etnie, ci și valorile culturii altor popoare, mai ales ale culturii în care se integrează individual ca activitate și realizare socio-economică. De aici și necesitatea cunoașterii limbii române atât la nivel de comunicare cotidiană, cât și la nivel de receptare și exprimare a opiniei despre valorile culturale, literare, istorice. Este importantă și conștientizarea faptului că însușirea/stăpânirea unor legități de folosire a limbii nu pot fi decât benefice.

Realizarea acestor obiective nu este determinată de volumul de informație, ci, dimpotrivă, de reducerea lui în favoarea valorilor formative adecvate în scopul asigurării depline a funcției de comunicare a limbii. Acest fapt asigură centrarea disciplinei vizate pe subiectul definitiv al învățării – elevul.

Conceput în termeni de competențe, curriculumul asigură astfel centrarea pe dezvoltarea psiho-intelectuală a elevului, respectându-se condiția principală a învățământului formativ.

Competența școlară este un ansamblu/ sistem integrat de cunoștințe, capacități și atitudini dobândite de elevi prin învățare și mobilizate în contexte specifice de realizare, adaptate vârstei elevului și nivelului cognitiv al acestuia, în vederea rezolvării unor probleme cu care acesta se poate confrunta în viața reală.

În documentul de față se vor prezenta: competențele transversale, transdisciplinare, competențele specifice ale disciplinei, subcompetențele, conținuturile educaționale **recomandate**; strategiile didactice și activitățile de învățare, sugestiile de evaluare pentru etapa respectivă. Ultimele componente ale curriculum-ului (strategiile didactice și sugestiile de evaluare) vor fi prezentate și exemplificate riguros în ghidul de implementare a curriculumului.

Conținuturile sînt doar recomandate și prezentate pe domenii. Acestea pot fi selectate de către profesor și autorii de manuale, luînd în considerare criteriul valoric, dar și preferințele, interesele și capacitățile elevilor și particularitățile de vîrstă ale acestora. Profesorii au, în principiu, libertatea aplicării în viziune proprie a celor propuse, elaborînd variante optime de interferență a principiului tematic cu cel al selectării de texte ale autorilor de referință, a materiei gramaticale cu literatura etc. Una dintre condițiile care se cer respectate ar fi să nu se neglijeze nici o problemă importantă de gramatică sau marile valori ale literaturii române, care pot contribui realmente la însușirea limbii române.

Însușirea perfectă a unei limbi înseamnă cunoașterea modului de gîndire, specific poporului -creator și purtător al limbii respective (I. G. Herder, V. Humboldt).

În procesul însușirii unei limbi noi, un rol decisiv îl are textul, literar și nonliterar. El este un factor-reper în procesul studierii limbii și literaturii în baza deprinderilor integratoare, fiind un puternic liant al disciplinei la diferite niveluri de predare-învățare, un model de limbă română literară.

Autorii de manuale, profesorii trebuie să aibă în vedere că:

- La etapa primară, materia gramaticală se însușește în baza unităților sintactice comunicative: **îmbinări de cuvinte, propoziții (fraze-tip sau modele de vorbire)**, texte, (vezi Anexe).
- În scopul formării abilităților de aplicare a limbii române într-un mediu lingvistic real de comunicare, la ore se creează, se imită, se simulează diferite situații concrete: *la magazin, o convorbire telefonică ș.a.*
- Legitățile gramaticale se selectează **în funcție de nevoile de comunicare**, dar nu conform principiului însușirii gramaticii în sistem. Cu toate acestea fenomenele gramaticale trebuie structurate logic în manuale (Ex.: modul indicativ, timpul prezent → modul conjunctiv, timpul prezent).
- Terminologia gramaticală nu face parte din minimumul lexical activ, adică se însușește, de către elevi, doar la nivel de recunoaștere.
- Unele categorii gramaticale pot și trebuie însușite la nivel lexical, practic (adjectivele, adverbele, unele pronume etc.)

II. Competențele transversale

1. Competențe de învățare/a învăța să înveți;
2. Competențe de comunicare în limba maternă;
3. Competențe de comunicare în limba de stat;
4. Competențe de comunicare într-o limbă străină;
5. Competențe acțional-strategice;
6. Competențe de autocunoaștere și autorealizare;
7. Competențe interpersonale, civice, morale;
8. Competențe de bază în matematică, științe și tehnologie;
9. Competențe digitale și în domeniul tehnologiilor informaționale;
10. Competențe culturale, interculturale (de a recepta și a crea valori);
11. Competențe antreprenoriale.

III. Competențele transdisciplinare

Competențe de învățare/a învăța să înveți

- Competențe de a învăța din surse diverse, independent și împreună cu alții.
- Competențe de a acționa în vederea satisfacerii unor nevoi prin autoformare (stabilește scopuri și realizează planuri de învățare a unor abilități).

Competențe de comunicare în limba maternă

- Competența de realizare a unor contacte comunicative (oral și în scris).
- Competența de utilizare adecvată a terminologiei specifice disciplinelor de învățămînt studiate.

Competențe de comunicare în limba de stat

- Competența unui vorbitor cult, conștient, capabil să înțeleagă și să producă, adecvat și corect, mesaje orale și scrise.
- Competențe de selectare, prelucrare și prezentare a unor informații din diverse surse.

Competențe de comunicare într-o limbă străină

- Competențe de a comunica, aplicînd un minimum lexical și gramatical în limba dată.

Competențe de bază în matematică, științe și tehnologie

- Competențe de observare, de utilizare a instrumentelor de măsurare și de descriere în vederea obținerii informației despre lumea vie și nertă.
- Competențe de utilizare a operațiilor matematice de bază și a proprietăților lor pentru a inventa soluții economice a problemelor în activitatea de învățare.
- Competențe de utilizare a diverselor forme de sistematizare și prezentare a informației.

- Competențe de a-și construi comportamentul său în raport cu natura pe baza cunoașterii relației „cauză - efect”.

Competențe acțional-strategice

- Competențe de a acționa conform unui plan în activitatea de învățare și odihnă.
- Competențe de a stabili legătură între propriile capacități, eforturi și rezultatele activității.

Competențe digitale, în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC)

- Competențe de utilizare a resurselor informatice digitale destinate învățării și odihnei.

Competențe interpersonale, civice, morale

- Competențe de a interacționa constructiv cu oamenii din jur, pe bază de colaborare.
- Competențe de valorizare a familiei, clasei, școlii, a relațiilor de prietenie.
- Competențe de a identifica apartenența sa națională, a-și valoriza propriul popor, țară, a respecta normele de comportament legate de simbolurile Republicii Moldova.

Competențe de autocunoaștere și autorealizare

- Competențe de a manifesta atitudine pozitivă și încredere în forțele proprii.
- Competențe de autoreflexie, autoevaluare și autocontrol în activitatea de învățare, în relațiile cu alte persoane.
- Competențe de a-și asuma responsabilitatea față de înfățișarea și sănătatea sa, față de obiectele personale.
- Competențe de securitate personală.

Competențe culturale, interculturnale (de a recepta și a crea valori)

- Competențe de utilizare a mijloacelor artistice pentru autocunoaștere și autoexprimare.
- Competențe de a respecta diversitatea dorințelor și posibilităților oamenilor, recunoaște drepturile persoanelor reprezentante ale diferitor culturi.

Competențe antreprenoriale

- Competențe de analiză a relației „costuri - beneficii” pentru a lua decizii în activitatea zi de zi și cea de învățare.
- Competențe de inițiere a jocurilor, activităților în grup și contactelor cu colegii săi.

IV. Competențele specifice ale disciplinei

- Familiarizarea cu sistemul și subsistemele limbii ca elemente de construcție a comunicării orale și scrise.
- Receptarea și reproducerea diferitor tipuri de informații, texte.
- Realizarea actelor comunicative în diferite situații de comunicare, aplicând normele de utilizare a limbii române literare.
- Producerea actelor de comunicare proprii, cu și fără repere, prin descrierea, prezentarea și aprecierea faptelor, proceselor din societate și natură.
- Operarea și transformarea/modificarea structurilor lingvistice adecvat situației de comunicare.
- Înțelegerea mesajului de pe poziția comunicării prin sesizarea valorilor comune și specifice reflectate în literatura română și literatura grupurilor etnice conlocuitoare.
- Lectura corectă, fluentă, conștientă a textelor literare și nonliterare.

- Realizarea lecturilor pentru cunoașterea tezaurului literar și cultural, pentru selectarea informațiilor pe diferite teme.
- Analiza/interpretarea textelor literare/nonliterare din perspectiva propriei viziuni, evidențiind mijloacele artistice ale operelor literare.
- Redactarea textelor funcționale, respectând normele de ordonare în pagină.
- Utilizarea resurselor informatice digitale în vederea producerii actelor comunicative.
- Însușirea normelor etice, a tradițiilor, culturii, istoriei și literaturii vorbitorilor limbii-țintă.

V. Repartizarea temelor pe clase și pe unități de timp

<i>Repartizarea orientativă a orelor</i>	<i>Temele /Unitățile</i>	<i>Nr. de ore</i>
CLASA I Nr. total de ore – 102; Practica rațională a limbii – 78 de ore; Recapitulări – 4 ore; Lectură particulară – 4 ore; Excursii – 6 ore La dispoziția profesorului- 10 ore	1. Copiii în familie	36
	2. Copiii și natura	28
	3. Copiii în societate	14
	4. Copiii și literatura, arta	14
	La dispoziția profesorului	10

VI. Subcompetențele disciplinei, unitățile de conținut, activitățile de învățare și evaluare

CLASA I

Subcompetențe	Activități de învățare și evaluare
ÎNȚELEGEREA DUPĂ AUZ	<i>Se propun activități de:</i>
1. identificarea, izolat și în contexte, a sunetelor și a grupurilor de sunete ale limbii române, a cuvintelor și propozițiilor;	<ul style="list-style-type: none"> • recunoaștere a sunetelor, grupurilor de sunete, a cuvintelor; • pronunție corectă a sunetelor și grupurilor de sunete; • selectare a cuvintelor conform criteriilor indicate; • însușire/memorare a lexicului;
2. sistematizarea cuvintelor după anumite caracteristici;	<ul style="list-style-type: none"> • enumerare/evidențiere a cuvintelor conform sarcinii propuse; • ierarhizare a imaginilor cuvintelor audiate conform criteriilor propuse;
3. corelarea conținutului mesajului audiat cu anumite imagini;	<ul style="list-style-type: none"> • selectare a imaginilor conform temei; • înțelegere a conținutului textului; • tipul <i>adevărat-fals, corect-incorect</i>;

4. selectarea informațiilor conform anumitor cerințe (date, nume, localități etc.);	<ul style="list-style-type: none"> • verificare a cunoașterii lexicului nou și a conținutului mesajului; • însușire a unităților lexicale noi; • identificare a datelor conform anumitor particularități;
5. redarea conținutului textului audiat în limba maternă;	<ul style="list-style-type: none"> • răspunsul la întrebări pentru concretizarea conținutului; • identificare a esențialului sau a detaliilor; • redare a conținutului unui text cu ajutorul reperelor (imagini, plan);
6. stabilirea personajelor principale ale mesajului;	<ul style="list-style-type: none"> • identificare a personajelor după anumite particularități (nume, vîrstă, sex etc.);
7. răspunsul la întrebări (valabil și la <i>Vorbire</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • formulare a răspunsurilor referitoare la conținutul mesajului, luînd în considerare topica limbii române; • examinare a schemei răspunsului, folosind componentele întrebării;
VORBIREA	
1. reproducerea literală a modelului de vorbire;	<ul style="list-style-type: none"> • însușire a modelelor de vorbire (completarea, dezvoltarea, includerea în contexte similare); • accentuare și folosire corectă a intonației;
2. completarea modelului cu informații noi;	<ul style="list-style-type: none"> • integrare corectă a lexicului nou în modele de vorbire cunoscute; • dezvoltare pas cu pas a modelului cu și fără repere (<i>unde?</i>, <i>cînd?</i>, <i>cu cine?</i> etc.);
3. aplicarea modelelor de vorbire în contexte similare;	<ul style="list-style-type: none"> • efectuare a exercițiilor lingvistice de recunoaștere, completare, evidențiere, discriminare, construire etc.; • repetare a lexicului și de completare a modelului prin analogie; • alcătuire a propozițiilor cu unitățile lexicale noi; • corectare a modelului de vorbire;
4. inițierea unui dialog / monolog prin analogie;	<ul style="list-style-type: none"> • completare a dialogurilor cu diferite tipuri de replici; • inițiere a dialogurilor, modificînd circumstanțele, personajele, subiectul etc.;
5. utilizarea adecvată a dialogurilor (de inițiere, de menținere, de încheiere) folosind clișee specifice dialogului;	<ul style="list-style-type: none"> • susținere a dialogurilor după repere (începutul / sfîrșitul dat, după imagini și începutul propus, după imagini și sfîrșit etc.);
6. caracterizarea unui personaj (sumară, detaliată);	<ul style="list-style-type: none"> • caracterizare a personajelor (în grup, individual, în perechi); • apreciere a unor fapte, persoane etc.;
7. descrierea unei imagini cu/fără repere (întrebări, plan).	<ul style="list-style-type: none"> • evidențiere a particularităților imaginii, a fenomenelor naturii, a animalelor, a personajelor/ persoanelor; • formulare a întrebărilor de clarificare a aspectelor imaginii.

CONȚINUTURI EDUCAȚIONALE

CRITERII DE SELECTARE A TEXTELOR

La structurarea materiei în scopul dezvoltării vorbirii se vor selecta texte variate: literare, instructive, de popularizare a științei, originale și adaptate, urmărindu-se ca acestea să reflecte fenomenele gramaticale preconizate pentru etapa dată și să respecte criteriile indicate:

- *valoric-estetic*: opere reprezentative ale scriitorilor clasici și contemporani, din creația populară orală (basme, legende, snoave, folclorul copiilor) și din cultura universală (mituri, texte creștine etc.);
- *tematic*: să se integreze în sfera de interese a elevului, să ilustreze teme specifice universului copilăriei, cu deschidere către valorile umanității, raportate la particularitățile de vîrstă ale elevilor și la lexicul fundamental prevăzut de programă;
- *formativ*: să contribuie la dezvoltarea competenței de comunicare, să stimuleze gustul pentru lectură și pentru învățare în general.

Se recomandă opere / fragmente din creația scriitorilor:

V. Alecsandri, M. Eminescu, I. Creangă, O. Cazimir, A. Busuioc, Gh. Ciocoi, P. Cărare, I. Ciocanu, L. Deleanu, C. Dragomir, Iu. Filip, E. Gîrleanu, F. Mironov, V. Roșca, S. Vangheli, I. Vatamanu, Gr. Vieru, V. Prohin etc., etc.

ARIA TEMATICĂ	ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII
<p>Copiii în familie</p> <p>1. Jucăriile. Activități de joc</p> <p>2. Eu, părinții, bunicii (numele, prenumele, vîrsta)</p> <p>3. Mobilierul</p> <p>4. Vesela, bucatele</p> <p>5. Îmbrăcămintea, încălțăminte</p> <p>Copiii și natura</p> <p>1. Animalele</p> <p>2. Fructele</p> <p>3. Culorile</p> <p>4. Anotimpurile</p> <p>Copiii în societate</p> <p>1. Școala</p> <p>2. Colegii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modele de vorbire (vezi Anexe) • Practica rațională a limbii <p>Vocabularul. Însușirea 250-300 de cuvinte, expresii frazeologice în corespundere cu aria tematică trasată, dominantă rămîne a fi formarea deprinderilor de înțelegere după auz și vorbire.</p> <p>Fonetica și ortografia</p> <p>a) formarea abilităților de utilizare corectă a accentului;</p> <p>b) pronunția sunetelor / grupurilor de sunete specifice limbii - țintă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • vocala protonică <u>o</u>; • diftongii / triftongii; • vocalele <u>ă, â, î</u>; • consoanele <u>d, t, n</u> urmate de sunete anterioare; <p style="text-align: center;">Materia gramaticală (în modele de vorbire)</p> <p>Morfologia</p> <p><i>Unele categorii gramaticale se pot însuși la nivel lexical, practic.</i></p> <p>Verbul-nucleul comunicării. Timp, persoană, număr</p> <p>Modul indicativ: timpul prezent, timpul trecut (imperfectul, perfectul compus), timpul viitor (viitorul I). Verbele auxiliare: <i>a avea, a fi, a vrea</i>.</p> <p>Modul conjunctiv: timpul prezent.</p> <p>Substantivul. Genul. Numărul. Articolul hotărît și nehotărît. Cazurile</p>

	Pronumele. Pronumele personal. Pronumele de politețe. Pronumele posesiv. Pronumele demonstrativ Numeralul. Numeralul cardinal. Numeralul ordinal Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul. Topica adjectivului Adverbul. Adverbe de loc, de timp, de mod Prepozițiile. Conjunțiile Interjecțiile. Rolul interjecțiilor în comunicare Sintaxa Propoziția. Propozițiile după scopul comunicării, după formă și alcătuire (simple și dezvoltate).
--	---

CORELAREA COMPETENȚELOR, A CONȚINUTURILOR ȘI A ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE. MODEL

Competențe	Conținuturi		Activități de învățare și evaluare
	comunicative	lingvistice	
5. Inițierea unui dialog prin analogie (vorbirea)	2. Copiii și natura 2.1 Animalele 2.2 Fructele 2.3. Culorile 2.4 Anotimpurile	Modele de vorbire (care conțin: timpul prezent, modul indicativ; adjectivul; acordul adjectivului cu substantivul; numeralul etc.): <i>Iată calul. Uite o cireașă. Mărul este roșu. Eu vreau un iepuraș. Bunicul are trei prune gustoase. Etc.</i>	<i>Se recomandă următoarele activități de:</i> 1.formulare a întrebărilor pentru un eventual dialog, 2. lucrul în perechi, 3. exersare de dialog de același tip, 4. alcătuire a dialogurilor prin analogie, modificând tema, personajele, circumstanțele, 5. jocul de rol.

CLASA A II-A

Partea V. Repartizarea temelor pe clase și pe unități de timp

<i>Repartizarea orientativă a orelor</i>	<i>Temele /Unitățile</i>	<i>Nr. de ore</i>
Clasa a II-a Nr. total de ore – 102; Practica rațională a limbii – 78 de ore; Recapitulări – 4 ore; Lectură particulară – 6 ore; Excursii – 4 ore La discreția profesorului- 10 ore	1.Copiii în familie	20
	2.Copilul în societate	40
	3.Copilul și natura	32
	La discreția profesorului	10

Partea VI. Subcompetențele disciplinei, unitățile de conținut, activitățile de învățare și evaluare

Subcompetențe	Activități de învățare și evaluare
ÎNȚELEGEREA DUPĂ AUZ	<i>Se recomandă activități și exerciții:</i>
1. identificarea sunetelor și grupurilor de sunete, a diftongilor;	<ul style="list-style-type: none"> • de recunoaștere a grupurilor de sunete, a literelor specifice limbii române; • de împărțire în silabe;
2. identificarea în fluxul vorbirii a unităților lexicale noi;	<ul style="list-style-type: none"> • de vocabular; • joc didactic;
3. asocierea conținutului unui mesaj cu imagini și titluri-temă;	<ul style="list-style-type: none"> • de recunoaștere a unor aspecte de conținut, personaje din textul audiat pe baza unor imagini prezentate;
4. redarea în limba-țintă a textului audiat, după repere;	<ul style="list-style-type: none"> • de folosire a planului constituit din enunțuri și imagini;
5. restructurarea planului dat conform textului audiat;	<ul style="list-style-type: none"> • de actualizare a lexicului; • de concretizare a conținutului textului;
6. selectarea personajelor din mesajul audiat după anumite trăsături / calități;	<ul style="list-style-type: none"> • de vocabular; • de stabilire a trăsăturilor, calităților persoanelor;
7. răspunsul la întrebări (și la <i>Vorbire</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de tip adevărat-fals; • de utilizare a informațiilor pentru a răspunde la întrebări;
8. formularea întrebărilor (și la <i>Vorbire</i> , <i>Lectură</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de adresare a întrebărilor; • de însușire a topicii;
Vorbirea	
1. dezvoltarea modelului de vorbire cu informații suplimentare;	<ul style="list-style-type: none"> • de autocorectare; de completare; • jocul didactic;
2. aplicarea modelelor de vorbire în contexte noi;	<ul style="list-style-type: none"> • de structurare logică a ideilor, informațiilor, modificând circumstanțele;
3. alcătuirea unui monolog din enunțuri simple;	<ul style="list-style-type: none"> • de completare, transformare, selectare; • de selectare a informațiilor adecvate; • de identificare a răspunsului corect;
4. modificarea unui monolog simplu conform anumitor criterii;	<ul style="list-style-type: none"> • de exersare a narării la diferite timpuri și persoane;
5. improvizarea unui dialog la temă și în baza anumitor repere;	<ul style="list-style-type: none"> • de completare a diferitelor tipuri de dialog, • de formulare a replicilor de inițiere a unui dialog;
6. relatarea, într-o formă coerentă, a întâmplărilor / faptelor văzute sau trăite;	<ul style="list-style-type: none"> • de redare a evenimentelor în baza unui plan de idei;
7. folosirea în comunicare a diverselor tipuri de propoziții (afirmative, negative, interogative);	<ul style="list-style-type: none"> • de exprimare a opiniilor proprii; • de apreciere a celor văzute/ auzite; • joc didactic;

8. compararea a două imagini, descriindu-le;	<ul style="list-style-type: none"> • de selectare a vocabularului, de formulare a comparațiilor;
LECTURA	
1. identificarea grupurilor de litere și a literelor specifice limbii române (și la <i>Sciere</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de citire model, de pronunție corectă, • de evidențiere a literelor indicate;
2. perceperea conținutului textului conform anumitor indicații / instrucțiuni;	<ul style="list-style-type: none"> • conversație dirijată, răspunsul la întrebări;
3. citirea corectă, fluentă, conștientă;	<ul style="list-style-type: none"> • citirea în cor; în lanț; • răspunsul la întrebări;
4. citirea propozițiilor, textelor de proporții mici cu intonația impusă de semnele de punctuație;	<ul style="list-style-type: none"> • citirea în glas, respectând normele de pronunție corectă și semnele de punctuație;
5. pronunțarea corectă a cuvintelor în conformitate cu normele ortoepice în vigoare;	<ul style="list-style-type: none"> • de respectare a semnelor de punctuație;
6. citirea pe roluri;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură pe roluri;
7. intitularea/reintitularea textului citit;	<ul style="list-style-type: none"> • de selectare a informației-cheie din textul citit;
8. stabilirea, în textul citit, a propoziției ce exprimă ideea principală;	<ul style="list-style-type: none"> • de înțelegere globală (de tipul <i>desenează, încercuiește, bifează</i>);
9. relatarea conținutului textului citit în limba maternă / în limba țintă;	<ul style="list-style-type: none"> • joc didactic, • de simulare a diferitor situații;
10. caracterizarea unui personaj după repere (expresii din text);	<ul style="list-style-type: none"> • de identificare a trăsăturilor fizice și morale ale personajului; • de structurare a comunicării;
11. stabilirea legăturii dintre textul citit și lecturile precedente;	<ul style="list-style-type: none"> • conversație dirijată; • diagrama VENN; • joc didactic;
SCRIEREA	
1. scrierea lizibilă, corectă , izolată și în cuvinte, a literelor mici și mari însușite;	<ul style="list-style-type: none"> • de scriere caligrafică a literelor și a cuvintelor, de respectare a intervalelor;
2. așezarea în pagină a titlului, respectând alineatul;	<ul style="list-style-type: none"> • de scriere corectă și așezare în pagină după modele; • de corectare a textelor;
3. copierea literelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor;	<ul style="list-style-type: none"> • de scriere cu comentarea ortografierii corecte;
4. alcătuirea propozițiilor după model și repere;	<ul style="list-style-type: none"> • de construire corectă a propozițiilor simple și dezvoltate, respectând topica specifică limbii române; • de scriere a propozițiilor în baza unor repere; • de completare, modificare a enunțurilor;
5. aplicarea semnelor ortografice și de punctuație în propoziții.	<ul style="list-style-type: none"> • de examinare a situațiilor de folosire corectă a semnelor de punctuație.

CONȚINUTURI EDUCAȚIONALE

ARIA TEMATICĂ	MATERIA LINGVISTICĂ
<p>Copiii în familie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Părinții • Frații, surorile • Activitățile de familie <p>Copiii în societate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Școala. Rechizitele. Mobilierul • Prietenii (ajutorul reciproc, convorbiri la telefon) • Preferințele • Sărbătorile • Patria <p>Copiii și natura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fauna. Relații om-natură • Anotimpul preferat. Ocupațiile • Animalele. Păsările • Fructele și legumele 	<p>Practica rațională a limbii</p> <p style="text-align: center;">Vocabularul</p> <p>La faza citit/scrisului elevii ar urma să însușească 250-300 de cuvinte, expresii frazeologice în corespundere cu aria tematică trasată. Dominantă rămâne a fi formarea deprinderilor de citire și scriere.</p> <p style="text-align: center;">Fonetica, ortoepia și ortografia</p> <p>Sunetele, literele și grupurile de sunete/litere specifice limbii române. Diftongii și triftongii. Utilizarea corectă a accentului. Ortografia.</p> <p style="text-align: center;">Materia gramaticală (în modele de vorbire).</p> <p>Morfologia</p> <p>Verbul (predicativ și nepredicativ; regulat și neregulat; personal și impersonal, auxiliar). Timpul. Persoana. Numărul. Diateza activă și reflexivă.</p> <p>Modul indicativ: timpul prezent, timpul trecut (imperfectul, perfectul compus), timpul viitor (viitorul literar).</p> <p>Modul conjunctiv: timpul prezent.</p> <p>Modul imperativ (afirmativ și negativ). Ortografia.</p> <p>Substantivul. Genul, numărul, cazul. Articolul. Substantivele proprii și comune. Ortografia.</p> <p>Pronumele</p> <p>Pronumele personal. Pronumele reflexiv. Pronumele posesiv. Pronumele demonstrativ. Pronumele interogativ, relativ. Pronumele nehotărât. Pronumele negativ. Ortografia</p> <p>Numeralul</p> <p>Numeralul cardinal. Numeralul ordinal. Ortografia.</p> <p>Adjectivul</p> <p>Acordul adjectivului cu substantivul. Topica adjectivului. Ortografia.</p> <p>Adverbul</p> <p>Adverbele de mod, de loc, de timp. Ortografia.</p> <p>Prepozițiile</p>

	Conjuncțiile Interjecțiile Rolul interjecțiilor în comunicare. Sintaxa Propoziția. Propozițiile după scopul comunicării, după formă și alcătuire (simple și dezvoltate). Punctuația.
--	--

CLASA A III-A

Partea V. Repartizarea temelor pe clase și pe unități de timp

<i>Repartizarea orientativă a orelor</i>	<i>Temele /Unitățile</i>	<i>Nr. de ore</i>
Nr. total de ore – 132; Practica rațională a limbii – 100 ore; Recapitulări – 6 ore; Lucrări de evaluare- 4 ore; Lectură particulară– 6 ore; Excursii – 4 ore; La discreția profesorului- 12 ore	1.Copiii în familie	40
	2. Copiii în societate	30
	3. 3.Copiii și natura	50
	La discreția profesorului	12

Partea VI. Subcompetențele disciplinei, unitățile de conținut, activitățile de învățare și evaluare

Subcompetențe	Activități de învățare și evaluare
ÎNTELEGEREA DUPĂ AUZ	<i>Se recomandă activități și exerciții:</i>
1. identificarea sunetelor și grupurilor de sunete, a diftongilor;	<ul style="list-style-type: none"> de asociere a sunetului cu litera, grup de litere – sunet (<i>Ex.che-chi, ghe-ghi etc.</i>);
2. identificarea în fluxul vorbirii a unităților lexicale noi conform anumitor criterii;	<ul style="list-style-type: none"> de grupare a cuvintelor după anumite criterii (la tema dată; care încep cu/conțin sunetul respectiv; denumiri de culori etc.);
3. asocierea conținutului unui mesaj cu imagini, titluri-temă și plan;	<ul style="list-style-type: none"> păianjenul; colajul;
4. redarea în limba-țintă a conținutului textului după anumite repere (și la <i>Lectură</i>);	<ul style="list-style-type: none"> Joc didactic <i>Cum poate fi, Ce a fost mai departe?</i>;
5. selectarea personajelor din mesajul audiat după anumite trăsături / calități;	<ul style="list-style-type: none"> de evidențiere a personajului (după limbaj, fapte, îmbrăcăminte etc.); de determinare a asemănărilor și a deosebirilor dintre personaje;
6. răspunsul la întrebări (și la <i>Vorbire, Lectură</i>);	<ul style="list-style-type: none"> joc didactic «Ascultă și întreabă »; conversație dirijată;
7. formularea întrebărilor în baza mesajului oral (și la <i>Vorbire, Lectură</i>);	<ul style="list-style-type: none"> de exersare a topicii; joc didactic;
VORBIREA	
1.dezvoltarea modelului de vorbire cu informații suplimentare;	<ul style="list-style-type: none"> joc didactic <i>Spune ceva despre..;</i>
2. aplicarea modelelor de vorbire în contexte noi;	<ul style="list-style-type: none"> de improvizare a unei comunicări în baza modelelor de vorbire;

3.alcătuirea unui monolog alcătuit din enunțuri simple;	<ul style="list-style-type: none"> • de exersare a narării la diferite timpuri și persoane în baza unor modele de vorbire; • de structurare logică a gândurilor;
4.modificarea unui monolog simplu conform anumitor criterii;	<ul style="list-style-type: none"> • joc didactic; • de selectare, transformare;
5.improvizarea unui dialog la temă și în baza anumitor repere;	<ul style="list-style-type: none"> • dialog în baza reperelor; • de completare;
6. relatarea într-o formă coerentă a întâmplărilor / faptelor văzute sau trăite;	<ul style="list-style-type: none"> • de exersare a lexicului; • de concretizare a planului;
7. folosirea în comunicare a diverselor tipuri de propoziții (afirmative, negative, interogative);	<ul style="list-style-type: none"> • de utilizare a vocabularului adecvat în diferite situații; • joc didactic <i>În lumea propozițiilor</i>;
8. descrierea a două imagini, comparându-le;	<ul style="list-style-type: none"> • de comparare și descriere; • Joc didactic <i>Scărița veselă</i>;
LECTURA	
1. identificarea grupurilor de litere și a literelor specifice limbii române;	<ul style="list-style-type: none"> • de recunoaștere a grupurilor de sunete specifice limbii române; • dictări de cuvinte;
2. citirea corectă, fluentă, conștientă;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură în lanț; dirijată, pe roluri; • răspunsul la întrebări; • de tipul <i>adevărat-fals</i>;
3. perceperea conținutului textului conform anumitor indicații / instrucțiuni;	<ul style="list-style-type: none"> • răspunsul la întrebări; • de completare, transformare;
4. citirea propozițiilor, textelor de proporții mici cu intonația impusă de semnele de punctuație;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură corectă, fluentă și conștientă a cuvintelor, propozițiilor și microtextelor, respectând semnele de punctuație; • joc didactic;
6.citirea pe roluri;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură dirijată; • dramatizare;
7. intitularea/ reintitularea unui text;	<ul style="list-style-type: none"> • jocul didactic <i>Cum am face noi?</i>
8. stabilirea, în textul citit, a propoziției ce exprimă ideea principală;	<ul style="list-style-type: none"> • de conversație dirijată, întrebare/ răspuns;
9. înțelegerea sensului global al textului citit;	<ul style="list-style-type: none"> • de determinare a cuvintelor-cheie din text; • răspunsul la întrebări;
10. caracterizarea unui personaj, utilizând repere;	<ul style="list-style-type: none"> • piramida caracterizării; • diagrama Venn; • de identificare a trăsăturilor fizice și morale ale personajului;
11. stabilirea legăturii dintre textul citit și lecturile precedente;	<ul style="list-style-type: none"> • jocul didactic <i>De la cuvânt la povestire</i>;
SCRIEREA	
1. scrierea corectă, lizibilă, izolată și în cuvinte, a literelor mici și mari însușite;	<ul style="list-style-type: none"> • de scriere corectă, caligrafică;
2. copierea literelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor;	<ul style="list-style-type: none"> • de copiere selectivă; • de completare;

3. alcătuirea propozițiilor corecte din punct de vedere gramatical în baza reperelor (cuvinte, îmbinări de cuvinte, imagini etc.);	<ul style="list-style-type: none"> • jocul didactic <i>Micii scriitori</i>; • de completare, transformare; • de scriere în baza reperelor cu comentarea de rigoare;
4. aplicarea normelor ortografice, de punctuație în propoziții, de plasare corectă în pagină.	<ul style="list-style-type: none"> • de scriere cu comentarea în glas; • joc didactic.

CONȚINUTURI EDUCAȚIONALE

ARIA TEMATICĂ	MATERIA LINGVISTICĂ
<p><i>Copiii în familie</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Portretul fizic (al mamei, al tatălui etc.) 2. profesia, ocupațiile membrilor familiei 3. Locuința 4. Alimentele, vesela 5. Rregimul zilei. Igiena (timpul, orele, exprimarea lor) 6. Sărbători de familie <p><i>Copiii în societate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Școala. Rechizitele. Mobilierul • Lecțiile • Prietenii (ajutorul reciproc, convorbiri la telefon) • Timpul liber – distracții, preferințe <p><i>Copiii și natura</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Calendarul (anotimpurile, lunile) • Jocurile de iarnă • Florile de primăvară • Păsările călătoare • Lucrări de primăvară • Vara – anotimpul vacanței • Toamna – anotimpul roadei 	<p>Practica rațională a limbii</p> <p><i>Vocabularul (orientativ)</i></p> <p>În clasa a III-a elevii urmează să însușească 350-400 de cuvinte, expresii frazeologice în conformitate cu universul tematic recomandat.</p> <p>Fonetică și ortografie. Sunetele, literele și grupurile de sunete/litere specifice limbii române. Ortoepia. Ortografia lor.</p> <p>Materia gramaticală (în modele de vorbire)</p> <p>Morfologia</p> <p>Verbul - nucleul comunicării. Timpul, persoana, numărul.</p> <p>Modul indicativ: timpul prezent, timpul trecut (imperfectul, perfectul compus), timpul viitor.</p> <p>Modul conjunctiv: timpul prezent.</p> <p>Modul imperativ</p> <p>Substantivul. Genul, numărul, cazul. Articolul.</p> <p>Pronumele. Pronumele personal. Pronumele demonstrativ. Pronumele reflexiv. Pronumele posesiv.</p> <p>Numeralul. Numeralul cardinal. Numeralul ordinal. Numeralul colectiv.</p> <p>Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul.</p> <p>Adverbul. Adverbele de mod, de loc, de timp.</p> <p>Prepozițiile</p> <p>Conjunțiile</p> <p>Interjecțiile</p> <p>Sintaxa</p> <p>Propoziția. Tipuri de propoziții după scopul comunicării, după formă.</p>

CLASA A IV-A**Partea V. Repartizarea temelor pe clase și pe unități de timp**

<i>Repartizarea orientativă a orelor</i>	<i>Temele /Unitățile</i>	<i>Nr. de ore</i>
Nr. total de ore – 132; Practica rațională a limbii – 102 ore; Recapitulări – 6 ore; Lectură particulară – 6 ore; Lucrări de evaluare – 4 ore; Excursii – 4 ore La discreția profesorului – 10 ore	1.Copilul despre sine	20
	2.Copilul în familie	20
	3.Copilul în societate	62
	4.Copilul și natura	20
	La discreția profesorului	10

Partea VI. Subcompetențele disciplinei, unitățile de conținut, activitățile de învățare și evaluare

Subcompetențe	Activități de învățare și evaluare
ÎNȚELEGEREA DUPĂ AUZ	<i>Se recomandă activități și exerciții:</i>
1. înțelegerea instrucțiunilor profesorului cu privire la organizarea și desfășurarea lecției;	<ul style="list-style-type: none"> • de conversație dirijată; • de însușire a unităților lexicale ;
2. înțelegerea globală a conținutului mesajului (și la <i>Lectură</i>);	de prognozare pe baza informației audiate;
3. identificarea personajelor centrale și secundare ale textului, a faptelor personajelor;	<ul style="list-style-type: none"> • conversație non-stop; • piramida caracterizării;
4. asocierea conținutului unui mesaj oral cu anumite imagini;	<ul style="list-style-type: none"> • de concretizare a conținutului; • de asociere a textului cu imaginile propuse;
5. reproducerea conținutului mesajului în limba-țintă;	<ul style="list-style-type: none"> • de redare în limba maternă a informației audiate folosind diferite repere;
LECTURA	
1. identificarea numărului și succesiunii secvențelor unui text;	<ul style="list-style-type: none"> • de actualizare a lexicului, structurilor învățate; • de recunoaștere a secvențelor descriptive, narative și dialogate;
2. recunoașterea tipului enunțului scris (narațiune, descriere, dialog);	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură corectă, fluentă, conștientă, cu respectarea semnelor de punctuație, a intonației;
3. citirea corectă , fluentă și conștientă a propozițiilor / textelor;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură corectă, fluentă, conștientă, cu respectarea semnelor de punctuație, a intonației; • de lectură independentă; • lectura ghidată;
4. respectarea și modificarea intonației unui text;	<ul style="list-style-type: none"> • de lectură independentă; • lectura ghidată;
5. formularea titlurilor-temă și titluri-idee în baza textului citit;	<ul style="list-style-type: none"> • de redactare a întrebărilor în baza textului lecurat; • de identificare a a ideilor centrale;
6. răspunul la întrebări și întrebări-cheie (și la <i>Vorbire</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de tipul adevărat/fals ;

7. formularea întrebărilor la text (și la <i>Vorbire</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de redactare a întrebărilor în baza textului lecurat, folosind diferite scheme de însușire a ordinii cuvintelor în întrebări;
8. identificarea evenimentelor centrale ale textului;	<ul style="list-style-type: none"> • joc didactic "Eu cercetez"; • de conversație dirijată; • de selectare a anumitor aspecte;
9. evidențierea ideilor principale;	<ul style="list-style-type: none"> • de alcătuire a planului textului; • de selectare a propoziției principale;
10. reproducerea conținutului textului în numele unor personaje (și la <i>Vorbire</i>);	<ul style="list-style-type: none"> • de redare a textului în baza reperelor; • Jocul didactic <i>Ce a fost mai departe</i>;
VORBIREA	
1. utilizarea adecvată a elementelor lexicale și modelelor de vorbire în demersuri comunicative;	<ul style="list-style-type: none"> • de selectare, • de folosire adecvată a cuvintelor; • jocuri didactice <i>Un pas un cuvânt</i>, <i>Mingea fermecată</i>;
2. utilizarea raporturilor de sinonimie / antonimie în situații de comunicare;	<ul style="list-style-type: none"> • de substituie; • jocul didactic <i>Cum mai putem spune?</i>;
3. construirea propozițiilor / frazelor corecte din punct de vedere lexico-gramatical;	<ul style="list-style-type: none"> • de modificare a enunțurilor după repere; • de transformare, completare;
4. structurarea logică și coerentă a ideilor;	<ul style="list-style-type: none"> • de structurare cu elemente creative în baza reperelor; • brainstorming;
5. relatarea succintă sau în detalii a unui eveniment;	<ul style="list-style-type: none"> • de selectare a lexicului adecvat; • de narare la diferite timpuri; • jocul didactic <i>Am știut – am aflat - am învățat</i>;
6. dialogarea cu profesorul / părinții / colegii;	<ul style="list-style-type: none"> • de improvizare a dialogurilor în baza situațiilor propuse; • de completare;
7. modificarea subiectului;	<ul style="list-style-type: none"> • de alcătuire a planului de idei al textului, modificându-l în baza reperelor; • de selectare a ideilor principale;
8. argumentarea simplă a faptelor colegilor, personajelor;	<ul style="list-style-type: none"> • Graficul T; • asalt de idei;
9. respectarea normelor limbii române literare;	<ul style="list-style-type: none"> • de exersare sistematică; • joc didactic;
10. memorarea proverbelor, zicătorilor, poeziilor;	<ul style="list-style-type: none"> • de memorare a proverbelor, frământărilor de limbă etc. • integrale; • joc didactic;
SCRIEREA	
1. scrierea lizibilă, corectă și conștientă a cuvintelor și propozițiilor pe baza structurilor învățate;	<ul style="list-style-type: none"> • de completare cu lexicul învățat; • de copiere, de scriere caligrafică;
2. copierea corectă a unui text scurt;	<ul style="list-style-type: none"> • de copiere a unor propoziții sau text propus;
3. respectarea rigorilor ce țin de aranjarea în pagină a unui text (titlul, alineatul);	<ul style="list-style-type: none"> • de respectare a alineatului, de redactare a unor propoziții simple, dezvoltate; • de plasare corectă a textului în pagină;

4. ortografierea corectă a îmbinărilor de litere specifice limbii române;	<ul style="list-style-type: none"> • de exersare a scrierii corecte prin comentare; • de selectare, transformare;
5. elaborarea planului unui text scurt;	<ul style="list-style-type: none"> • conversație dirijată; • asaltul de idei;
6. reproducerea unui text scurt în baza elementelor de reper (plan, imagini);	<ul style="list-style-type: none"> • de expunere a textului pe fragmente; • de selectare și ordonare a imaginilor conform conținutului textului;
7. alcătuirea unui text în baza unor repere (imagini, cuvinte-cheie, plan etc.);	<ul style="list-style-type: none"> • de redactare a unui eseu structurat; • joc didactic (ordonarea cuvintelor în propoziție); • <i>Cuvinte încrucișate.</i>

CONȚINUTURI EDUCAȚIONALE

ARIA TEMATICĂ	MATERIA LINGVISTICĂ
<p>Copilul despre sine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identitatea • Descrierea fizică • Starea sănătății și igiena personală <p>Sportul</p> <p>Copilul în familie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relații de familie • Sărbători și tradiții în familie • Activități de odihnă (cu familia) <p>Copilul în societate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prietenii, colegii • La medic • La magazin • Comunicarea la telefon, internet • Școala : preferințele, interese • Planuri de viitor- profesia preferată • Locul natal. Orașul, satul • Mijloace de transport.Regulile de circulație • Reguli nescrise <p>Copilul și natura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fenomene ale naturii • Sărbătorile • Animale domestice și sălbatice 	<p>ELEMENTE DE LIMBĂ</p> <p>Vocabularul Se vor însuși cca 350-400 de cuvinte și expresii în conformitate cu aria tematică propusă.</p> <p>Pronunția:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sunetele (<i>ă, î</i>) după consoanele (<i>c, g, h</i>): cărți, gând, hărnicie ș. a. • sunetul (<i>o</i>) protonic: bolnav, colac, concediu, Moldova, Soroca ș. a. • Diftongii (<i>oa, ea, ie, iu, io</i> etc.) floare, iepure, iarnă, ceapă, iunie ș. a., triftongii. • Consoanele (<i>d, t, n</i>) urmate de sunete anterioare: dinte, carte, inimă, departe ș.a. <p>Materia gramaticală</p> <p>Verbul. Modul indicativ. Timpul prezent. Timpul trecut: imperfectul, perfectul compus. <i>Viitorul I.</i> Verbele reflexive (la nivel de recunoaștere). Modul conjunctiv prezent (modele de utilizare). Modul imperativ (modele de utilizare).</p> <p>Adverbul. Utilizarea după modele.</p> <p>Substantivul. Genul, numărul. Articolul hotărît și nehotărît. Cazurile (modele de utilizare).</p> <p>Pronumele. Pronumele personal. Formele accentuate și neaccentuate (la nivel de recunoaștere și de utilizare după modele).</p> <p>Numeralul. Numeralul cardinal.</p> <p>Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul în gen, număr și caz. Utilizarea gradelor de comparație. Topica.</p> <p>Prepoziția. Utilizarea după modele.</p>

	<p>Interjecția. Utilizarea.</p> <p>Conjuncția. Utilizarea conjuncțiilor de coordonare.</p> <p>Propoziția. Utilizarea tipurilor de propoziții după scopul comunicării, după formă, după alcătuire.</p> <p>Punctuația (în funcție de materia studiată).</p>
--	---

VII. Strategii didactice: orientări generale (metodologice)

1. Tipologia și specificul strategiilor didactice privind disciplina *Limba și literatura română pentru alolingvi*

Studiul limbii și literaturii române pentru alolingvi reprezintă, alături de studiul limbii și literaturii materne și cel al limbilor străine, unul dintre cele mai importante componente ale ariei curriculare *Limba și comunicare*, menit să contribuie nu doar la formarea competențelor de comunicare ale elevului alolingv, ci și la o mai bună integrare în societate.

În didactica modernă se reliefează o serie de exigențe și cerințe de care ar trebui să țină cont și profesorul de limba română ca limba a doua:

- aplicarea în practică a unor strategii didactice adecvate noilor situații de învățare;
- folosirea pe scară largă a metodelor activ-participative, prin activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, prin fructificarea aspectelor “calitative ” ale metodelor;
- renunțarea la o metodă dominantă în favoarea unei varietăți metodologice, care să vină în întâmpinarea diverselor nevoi ale elevilor;
- extinderea folosirii unor metode care solicită componentele relaționale ale activității didactice, respectiv aspectul comunicațional al relației profesor-elev și elev-elev.

Ansamblul de strategii didactice ale profesorului trebuie să includă o varietate de metode de învățămînt cu un pronunțat caracter comunicativ, funcțional:

- metode tradiționale, clasice (expunerea, conversația, exercițiul etc.);
- metode moderne (algoritmizarea, problematizarea, brainstorming-ul (asaltul de idei), instruirea programată etc.);
- metode verbale bazate pe cuvîntul scris sau rostit;
- metode intuitive;
- metode active care suscită activitatea de explorare personală a realității;
- metode euristice bazate pe descoperire proprie și rezolvare de probleme;
- metode individuale pentru fiecare elev în parte;
- metode de predare-învățare în perechi/grupuri sau pe ateliere;
- metode frontale, cu întreaga clasă (dezbateri, mese rotunde, interviuri, conferințe, asaltul de idei, înscenări, simulări);
- metode combinate, prin alternări între variantele de mai sus etc.

2. Repere și modalități de proiectare a strategiilor didactice

Proiectarea strategiilor de predare-învățare a limbii și literaturii române pentru alolingvi are multe afinități cu diverse modele utilizate la predarea limbilor moderne. Din punct de vedere teleologic, este importantă **raportarea strategiilor didactice la competențele curriculare**. Din punct de vedere comunicativ, este iminentă **structurarea strategiilor didactice conform specificului activității comunicative** (de înțelegere după auz/vorbire/ lectură/ scriere).

În funcție de competențele care trebuie formate și care dictează parcursul didactic, profesorul va selecta strategii didactice comunicative, investigațional-comunicative sau operațional-comunicative. Acestea li se vor subordona diverse metode și tehnici reproductiv, productive și creative, conținuturile propuse fiind folosite în calitate de suport pentru formarea competențelor de comunicare. O importanță deosebită se va acorda metodelor de dezvoltare a gândirii critice.

3. Diversificarea și combinarea metodelor și tehnicilor de învățare în raport cu diferite criterii

Cadrul didactic este cel care trebuie să cunoască foarte bine nevoile de comunicare ale elevilor săi, stilurile lor de învățare, precum și gradul de stăpânire a competențelor de comunicare în limba română. De asemenea, este important să se cunoască faptul că nivelul de competență al elevilor pe fiecare dintre domeniile urmărite (înțelegerea mesajelor orale și scrise, comunicarea monologată și dialogată, producerea mesajelor scrise) poate să difere. De aceea, cadrul didactic are sarcina complexă de a realiza o asemenea diversificare și combinare a metodelor și tehnicilor de învățare, care să ofere oportunități egale de învățare și avansare în cunoașterea limbii pentru toți elevii, ținând cont de competențele ce urmează a fi formate, de obiectivele concrete și de conținuturile propuse în unitățile de învățare, de succesiunea acestora de la clasă la clasă, de vârsta și de stilurile de învățare ale elevilor, de specificul regiunii geografice în care se află școala etc.

4. Diversificarea formelor de învățare. Învățarea autonomă

În vederea diversificării formelor de învățare, este importantă cunoașterea, de către cadrul didactic, a stilurilor de învățare a elevilor săi, precum și a modalităților de ajustare a demersului didactic și a materialelor didactice la acestea. Cu atât mai mult, învățarea autonomă ca proces și însușirea de către elevi a unor strategii de învățare autonomă ca rezultat devin tot mai importante în contextul învățării pe parcursul întregii vieți (*life-long learning*), formând baza necesară pentru formarea ulterioară a competențelor profesionale și pentru o dezvoltare reușită a carierei. Pentru o formare adecvată a abilităților de învățare autonomă a elevilor, cadrul didactic va avea în vedere principiile de dezvoltare a acestor abilități:

- principiul stimulării și formării spiritului activ și de inițiativă,
- principiul axării pe selectarea materialului aplicativ, important pentru viață,
- principiul exersării continue;
- principiul axării pe motivarea elevului;
- principiul construirii situațiilor de problemă, a stabilirii căilor de soluționare a acestora etc.

5. Realizarea interdisciplinarității

Interdisciplinaritatea reprezintă o abordare intrinsecă a studiului oricărei limbi moderne. În cazul limbii și literaturii române pentru alolingvi, analiza curriculum-ului permite observarea multor posibilități de realizare a unui demers interdisciplinar, prin referința directă la conexiunile posibile oferite de conținutul altor discipline (limbile materne ale elevilor, limbile străine studiate, istoria, geografia, muzica, științele exacte (progresul științifico-tehnologic, descoperirile științifice etc.), științele politice și sociale, economia etc.)

6. Centrarea pe elev

Dezvoltarea unor competențe de comunicare eficiente ale elevului nu poate avea loc fără o deplină implicare a elevului în actul învățării. Abordarea activă, participativă a procesului de predare-învățare-evaluare presupune captarea interesului elevului, solicitarea gândirii lui creative

și a reflecției personale asupra necesităților de comunicare personală și asupra modului în care el învață.

Învățarea activ-participativă presupune crearea unor situații de învățare care îl vor face pe elev să învețe prin maximum de efort propriu și prin mobilizarea capacităților proprii.

Pornind de la una din definițiile învățării centrate pe elev, conform căreia aceasta “oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu” (G. Gibbs, 1992), este important ca elevilor să li se ofere, treptat, un control sporit asupra a **ceea ce se învață** (participarea la selectarea conținuturilor importante pentru viața și activitatea lor) și a **modului cum se învață** (solicitarea opiniei personale în ce privește preferințele pentru anumite activități de învățare).

Altfel spus, este important ca elevii să fie ajutați de către cadrul didactic pentru a putea realiza următoarele (B. Harpe, M. Kulski și A. Radloff, 1999):

- a defini/a înțelege obiectivele învățării,
- a poseda o gamă de strategii de învățare autonomă și a ști când să le utilizeze,
- a folosi resursele disponibile în mod eficient,
- a ști care le sunt punctele tari și punctele slabe,
- a înțelege procesul de învățare,
- a-și controla sentimentele în manieră adecvată,
- a-și asuma responsabilitatea pentru procesul de proprie învățare,
- a-și planifica, a-și monitoriza, a-și evalua și a-și adapta propriul proces de învățare.

7. **Învățămînt incluziv**

Disciplina *Limba și literatura română* pentru alolingvi oferă suficiente posibilități pentru realizarea scopurilor educației incluzive, unul dintre acestea fiind **valorizarea pozitivă a diferențelor**. Prezența în comunitatea școlară a elevilor provenind din diferite medii etnice, culturale și sociale creează un context favorabil pentru realizarea cunoașterii și interacțiunii reciproce, lucru care este deosebit de important. De asemenea, odată cu orientarea tot mai clară spre o educație incluzivă de calitate, în școli vor fi integrați tot mai mulți elevi cu cerințe educaționale speciale, și nevoia de atenție sporită a cadrului didactic pentru necesitățile de învățare ale acestor copii este iminentă.

8. **Utilizarea TIC**

Este importantă prevederea unor activități ce implică utilizarea TIC atât în cadrul predării la clasă, cât și în cadrul realizării unor teme și sarcini de învățare autonomă, propuse elevilor. Procesul de predare-învățare-evaluare poate deveni mai atractiv și, principalul, mai eficient prin realizarea de diverse activități orientate spre dezvoltarea competențelor strict necesare elevului modern:

- **colectarea de informații/informarea, culegerea și procesarea datelor:**
 - utilizarea adecvată a resurselor Internet (site-uri informaționale și de cultură generală, biblioteci electronice, oferte de *e-learning* (învățare la distanță) etc.
 - utilizarea resurselor disponibile pe CD-uri (cărți, înregistrări audio și video etc.)
 - realizarea de diverse proiecte și portofolii conform unor sarcini concrete.
- **Redactarea și prezentarea de diverse lucrări:**
 - prezentări în Power Point, cu utilizarea de proiectoare multimedia;
 - redactarea de diverse texte: eseuri, referate, compuneri etc.;
 - redactarea de texte utilitare, formulare: scrisori, cereri, CV etc.

Avîndu-se în vedere progresul destul de rapid al domeniului, profesorii trebuie să fie pregătiți pentru utilizarea (dar și elaborarea, eventual) a unor noi modalități de utilizare a TIC: softuri educaționale, lecții interactive, teste computerizate etc.

VIII. Strategii de evaluare

Evaluarea este parte integrantă a curriculum-ului, în accepția sa largă, și anume, aceea de proces de proiectare și implementare a experiențelor de învățare pe care școala le oferă elevului.

Evaluarea performanțelor elevilor, cu alte cuvinte, evaluarea „curriculum-ului efectiv realizat” sau a „curriculum-ului atins”, rămîne o problemă centrală a cercetărilor și a practicilor educaționale actuale. Trebuie spus din start că nu există, în acest sens, modele și procedee unice.

În funcție de timpul efectuării, aceasta poate fi continuă (formativă) și cumulativă (sumativă).

Obiectivele de evaluare trebuie să conțină:

- comportamentul pe care elevul trebuie să-l afirme (ce?),
- în ce condiții (cum?);
- la ce nivel de performanță (cît?).

Curriculumul prevede ore speciale pentru evaluarea trimestrială și cea finală. Profesorii sînt obligați să realizeze numărul de lucrări indicate de curriculum.

Metodele și tehnicile de evaluare (observarea și aprecierea verbală, chestionarea orală (curentă și finală), lucrările scrise, testele, verificarea prin lucrări practice, examenele) vor fi aplicate în funcție de timpul și scopul evaluării, de tipul competențelor / standardelor în raport cu care se efectuează evaluarea.

Atitudinile, motivația, afectivitatea nu sînt măsurabile, deoarece poartă amprenta individualității elevului, deci și evaluarea lor se va face în baza unui singur parametru: prezența-absență.

Evaluarea este o activitate didactică complexă, integrată întregului proces de învățămînt, care asigură evidențierea gradului de însușire a cunoștințelor și de formare a competențelor, performanțele și eficiența acestora la un moment dat - în mod curent, periodic și final, oferind soluții de perfecționare a procesului de predare - învățare.

Calitatea și eficiența evaluării implică, din partea profesorilor-examinatori, pricepere, corectitudine, obiectivitate și responsabilitate; de asemenea, necesită eliminarea subiectivității în aprecierea elevilor.

8.1. Formularea obiectivelor de evaluare. Model

Subcompetențe	Obiective de evaluare
<p>Înțelegerea după auz <i>Elevul va demonstra următoarele competențe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sistematizarea cuvintelor după anumite caracteristici; • redarea conținutului textului în limba maternă. 	<p><i>Elevul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să asculte, 12 cuvinte, evidențiind, cu ajutorul fișelor, genul substantivelor (masculin și feminin); • să asculte un text la prima audiție și să-l reproducă în limba maternă cu ajutorul profesorului.
<p>Vorbirea</p> <ul style="list-style-type: none"> • caracterizarea sumară a unui personaj; • inițierea unui monolog prin analogie. 	<ul style="list-style-type: none"> • să caracterizeze, în 2-3 propoziții, un personaj dintr-un text cunoscut; • să asculte un monolog și să inițieze unul similar, schimbînd personajele, circumstanțele etc.

8.2. Metode și tehnici de evaluare

Itemi cu răspuns scurt

- *Obiectivul de evaluare:* Elevul va fi capabil să numească caracteristicile pentru anumite cuvinte - cheie.

Enunț: spune 1-2 caracteristici pentru fiecare cuvânt numit / citit. - *Floare, carte, ied etc.*

Răspuns posibil: floare roșie, albă, frumoasă, mare; carte nouă, interesantă; ied mic, mare, cuminte;

- *Obiectivul de evaluare:* Elevul va fi capabil să răspundă la anumite întrebări.

Enunț. Răspuns la întrebările puse de către profesor.

Cîți iezi are capra? Cum este iedul mai mic? Cum este iedul mai mare?

Răspunsuri posibile: Capra are trei iezi. Iedul mai mic este cuminte, iedul mai mare este obraznic.

Notă: Se acordă cîte un punct pentru fiecare răspuns corect. Nu se vor lua în considerare greșelile care nu denaturează sensul.

Itemi - completare

Obiectivul de evaluare: elevul va fi capabil să utilizeze corect articolul substantivului în propozițiile date.

Enunț: Citește propozițiile. Scrie în spațiile libere articolul substantival nehotărît.

În clasă a intrat ____ elev.

Afară se joacă _____ copii.

Irina citește _____ carte.

La concert au venit _____ prieteni.

Răspuns: niște, un, o, niște.

Eseu structurat

Obiectivul: Elevul va fi capabil să construiască un scurt mesaj în baza celor citite.

Enunț: Citește independent textul ... Formulează, în 2-3 propoziții, un sfat adresat ...

Eseu nestructurat

Obiectivul: Elevul va fi capabil să structureze logic și corect ideile într-o comunicare orală.

Enunț: Creează o micropovestire în care să descrii cum ai proceda, dacă mama ar veni tîrziu de la serviciu.

Răspuns posibil: E seară. Mama se reține la serviciu. Eu vreau s-o ajut: curăț cartofii, îi spăl, îi tai, îi pun în cratiță ...

Obiectivul: același (în baza textului studiat...)

Enunț: Caracterizează-i pe ... și pe ... (cîte 2-3 propoziții), comparînd comportamentul acestora.

Nepotul	Feciorul
...	...

Răspuns posibil: N.: *Nepoțelul e bun la inimă, sensibil la durere. El îl ajută pe bunic să mănînce, să se îmbrace.*

F.: *Feciorul e rău, brutal. El se poartă urît cu tată-său.*

Metode alternative de evaluare

Principalele metode alternative de evaluare se utilizează atunci cînd metodele tradiționale nu își dovedesc eficiența. Printre acestea menționăm: observarea sistematică a comportamentului elevilor, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea (apud A. Stoica).

Observarea

Această metodă poate fi utilizată la diferite teme în procesul de învățare a limbii române. De exemplu: pronunția, utilizarea articolului substantival, acordul adjectivului cu substantivul, topica adjectivului etc. Observarea furnizează, în timpul activităților didactice, informații necesare, care se obțin cu greu pe alte căi. Pentru a aduna aceste informații, profesorul are la dispoziție câteva instrumente:

- a. scara de clasificare;
- b. lista de control / verificare;
- c. fișa de evaluare.

a. Scara de clasificare

Se poate aplica la orice temă (*Profesiile, Familia, Colegii* etc.) De exemplu:

În ce măsură elevul cunoaște lexicul acestei teme?

- insuficient suficient bine foarte bine

În ce măsură elevul a luat parte la discuții?

- niciodată rar ocazional frecvent întotdeauna

În ce măsură elevul posedă deprinderi de a susține un dialog la temă?

- înțelege/nu răspunde înțelege/răspunde da/nu utilizează replici "de-a gata" dialoghează în mod creativ etc.

b. Lista de control/verificare - modalitate eficientă de a înregistra informații despre gradul de însușire a limbii. Lista de verificare (L.V.) pare similară fișei de evaluare (F.E.). Discuția esențială o constituie faptul că L.V. înregistrează doar prezența / absența unei caracteristici / acțiuni (apud A. Stoica).

De exemplu: Tema "Orașul".

Elevul (V. Gîrbu, cl. a IV-a):

- A cerut ajutor la completarea fișei de vocabular Da ___ Nu ___
- A citit corect Da ___ Nu ___

Da ___ Nu ___

- A pus corect întrebări Da ___ Nu ___
- A împărțit corect textul pe fragmente Da ___ Nu ___
- A propus titluri originale Da ___ Nu ___
- A evidențiat ideea principală a textului Da ___ Nu ___
- A povestit interesant textul în numele unui personaj Da ___ Nu ___
- A adresat întrebări deosebit de interesante în cadrul interviului imaginar cu autorul etc. Da ___ Nu ___

c. Fișa de evaluare (calitativă)

Se recomandă utilizarea F.E. doar la observarea mai multor comportamente ale elevilor, (pronunția - înțelegerea după auz; citirea - scrierea etc.) și numai în cazul unor elevi cu anumite probleme (care au nevoie de îndrumări suplimentare, de sprijin sporit). Profesorul înregistrează datele actuale despre evenimentele mai semnificative.

De exemplu:

Disciplina: limba română	Numele elevului ...
Clasa ...	Data ...

Eveniment	Interpretare
Astăzi Oleg a fost rugat să citească un text din șase propoziții. Textul conținea diftongii: ia, ie, oa. Oleg rostea încorect cuvintele cu diftongul <u>oa</u> . Colegii îl ajutau. Băiatul s-a întristat și la cererea profesorului n-a dorit să repete cuvintele cu pricina.	Oleg este activ la lecții, dar se jenează când nu-i prea reușește pronunția diftongului oa . Sînt necesare exerciții individuale sau în perechi, deoarece Oleg e emotiv și se rușinează, suferă chiar când greșește.

Bibliografie (implementarea curriculumului)

1. Avram M, *Gramatica pentru toți*, București, Editura Academiei Române, 1986
2. Avram, Mioara. *Cuvintele limbii române între corect și incorect*. Editura Cartier, 2001.
3. Bejan D., *Gramatica limbii române*. Compendiu, Editura Echinox, Cluj, 1996.
4. Bondarencu N., *Culegere de exerciții și lucrări practice la limba română*, Chișinău, 1999.
5. Bontaș I. *Pedagogie*, București, Editura ALL, 1996.
6. Brâncuși Gh., Ionescu A. ș.a., *Limba româna*. Manual pentru studenții străini, Editura Universității, București, 1996.
7. Caproș Iu., L. Nicolăiescu-Onofrei, *Avante*, Liceu. 73 de activități practice pentru îmbunătățirea abilităților de comunicare ale elevilor alolingvi, Editura Cartier, Chișinău, 2004.
8. Capros, I., Nicolaescu-Onofrei, L. s.a. *Avante! Auxiliar didactic la Limba și literatura romana in scoala alolingva*, clasa a VII-a. Biblioteca "Pro Didactica", colectia "Zece+", Editura Cartier, Chisinau, 2004.
9. Cazacu, T. s.a. *Caietul elevului. Auxiliar didactic la Limba și literatura romana în școala alolingvă*, clasa a VI-a, Biblioteca "Pro Didactica", colectia "Zece+", Editura Cartier, Chisinau, 2004
10. Cazacu T., *Buna ziua*, studiu incipient de limba română, Editura Cartier, Chișinău, 2001.
11. Cazacu T., M. Crăciun, *Caietul elevului* (clasa a VI-a), autori: Editura Cartier, Chișinău, 2004.
12. Cazacu T., I.Iordăchescu, *Cheia comunicării. utilizarea verbelor în vorbire*, autori: Editura Integritas, 2008
13. Cazacu, T. s.a. *Teste la limba și literatura română*, școlile alolingve. Editura Cartier, 1998.
14. Cazacu T., D.Vrabie, *Româna: eficient și atractiv. Gramatica limbii române în scheme și tabele*, Editura Integritas, 2006
15. Cazacu T., *Să învățăm a vorbi românește*. Dialoguri situative la 1. română, șc. alolingvă, clasele a I-IV, Chișinău, Editura Lumina, 1992.
16. Cazacu T., V. Guslicov, *Izvoarașul*, material didactic, cl. a II,-a Chișinău, 1997.
17. Cazacu T., Iordăchescu I., Vatamaniuc M., *Limba română*. Teste la limba și literatura română, șc. alolingvă, Editura Cartier, 1998.

18. Ciocanu Ion, *Literatura română din Republica Moldova*, în revista *Limba Română*, nr. 5, Chișinău, 1997.
19. Colțun Gh., *Minimul lexical și frazeologic al limbii române*, Chișinău, 1997.
20. Costea O., Olteanu A.G. s.a., *Catalog de enunțuri-itemi pentru limba și literatura română*, București, Editura Recif, 1997.
21. Constantinovici, E. s.a. *Predarea și învățarea limbii prin comunicare*. Ghidul profesorului. PNUD Moldova, Cartier, 2003.
22. Cristei, T. s.a. *Limba și literatura română*. Modele de teste sumative pentru examenul de absolvire a gimnaziului, școala alolingva. Editura Prut International, 2001.
23. Cristei T., V.Roșcovan, E Ciobanu. *Teste de înțelegere a lecturii*, cl. a IX-a, Chișinău, 2001.
24. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM)*, București, E.A.R., 2005.
25. *Dicționarul Explicativ al Limbii Române (DEX)*, Ediția a II-a, București, 1996.
26. Doca G., *Limba română*, vol.I-III, Editura Universității București, 1995,1996.
27. *Fișe de lucru la limba și literatura română în școala alolingvă: materiale didactice*, clasele V-IX, grup de autori, Editura Cartier, 2002.
28. *Gramatica limbii române*, Ediția a II-a revazută și adăugită, vol. I-II, București, 1996. *Ghiduri la limba și literatura română*, cl.I-IX, diferiți autori, anii 1999-2006.
29. Iordăchescu I., *Viața și activitatea scriitorilor. Ce? Cit? Cum?* Partea I, Editura Lumina, 2003; partea a II-a, Editura ARC, 2004.
30. *Istoria didactică a literaturii române*, Editura Magister, Chișinău, 1997.
31. Ivănuș D., Pitiriciu S.etc. *Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu*, autori: în revista *Limba Română*, Chișinău, 1999.
32. *Limba și literatura română în școlile alolingve. Schițe de metodică*, colectiv de autori, Editura Lumina, 1994
33. *Limba română pentru alolingvi. Culegere de texte*. Auxiliar didactic pentru facultățile filologice. Editura Cartier, 2006.
34. *Limba și literatura română în liceu. Calitate și eficiență în predare și învățare*, București, 1993.
35. *Limba română, mijloc de integrare socială în Republica Moldova*, Editura ARC, Chișinău, 2004.
36. *Limba și literatura română*, Modele de teste sumative pentru examenul de absolvire a gimnaziului, școala alolingvă, Editura Prut Internațional, 2001.
37. *Literatura română. Dicționar-Antologie de istorie și teorie literară*, Editura Museum, Chișinău, 2000.
38. *Limba și literatura română în școala alolingvă, teste bac*, Editura Lyceum, 2002.
39. Mureșan P., *Învățarea eficientă și rapidă*, București, 1990.
40. Nicolăiescu-Onofrei, Iu. Caproș, L. Sanalache, *Avante, Caietul elevului*, clasa a VII-a, Editura Cartier, Chișinău, 2004.
41. Novac, E. *Razvitie ustnoi monologhicescoi reci uceașihsea moldavscoi școlî*, Chișinău, Editura Lumina, 1981
42. PassovE., *Osnovî metodichi obucenia innostrannîm iazîcam*, Moscva, 1977
43. Paslaru V., *Educația literar-artistică a elevilor*, Chișinău, Editura Lumina, 1997
44. Pop L. *Româna cu sau fără profesor*, Editura Echinoux, Cluj, 1993.
45. Popescu S., *Gramatica practică a limbii române cu o culegere de exerciții*, Editia a V-a revăzută, Editura Orizontul, București, 1995.
46. *Predarea și învățarea limbii prin comunicare*. Ghidul profesorului. Editura Cartier, 2003.
47. *Predarea și învățarea limbii prin comunicare* (Departamentul relații interetnice), Editura Cartier, 2003.
48. *Să ne cunoaștem mai bine*, Curs opțional, Centrul Educațional „ Pro Didactica”, Chișinău, 2003.
49. Siek-Piskozub Teresa, *Jocuri și activități distractive în învățarea limbilor străine*. Editura Polirom, Iași, Chișinău, 1997 ș.a.
50. *Soluții didactice la limba și literatura română în școala alolingvă: Ghid pentru profesori*,

clasele V-IX, grup de autori, Editura *Cartier*, 2002

51. Stoica A., Musteață S., *Evaluarea rezultatelor școlare*. Ghid metodologic, Chișinău, 1997

52. *Unele probleme privind predarea limbii române în școala rusă*. Editura *Lumina*, 1986.

Bibliografie electronică

1. <http://all.edu.md> (site al Ministerului Educației al Republicii Moldova)
2. <http://www.lromana.proeducation.md>
3. <http://www.e-scoala.ro/biblioteca>
4. biblioteca.euroweb.ro/intro.htm
5. <http://www.poezie.org>
6. <http://www.eminescu.petar.ro>
7. <http://www.mihaieminescu.ro>
8. <http://www.romaniavoice.com>
9. <http://www.romaniavoice.com/images/index.html>
10. <http://www.moldata.md/Cultura/>
11. <http://www.dexonline.ro>
12. <http://www.traditii.ro>
13. www.power_point.ro (filmulețe pe diferite teme)

ANEXE

Anexa 1

CLASA I

B. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

1. Modele de vorbire

1.1.

- Mă numesc...
- Uite fata (copacul, casa noastră, iedul mai mic).
- Andrei (el) citește.
- Băieții (ei) culeg cireșe.
- Ion desenează frumos (cu acuarele).
- Frunzele sînt galbene.
- Morcovii sînt pe masă.
- Cartea este a mea.
- Eu am un caiet (două caiete, o soră, 7 ani).
- Grigore lucrează la Academie.
- Îmi fac patul.
- Îmi place toamna (Îmi place mult toamna).
- Mă dor picioarele.
- El se spală (cu apă rece).
- E primăvară (ger).
- Plouă. Ninge.

1.2.

- Cum te numești (vă numiți)?
- Ce faci (faceți)?
- Cine este acesta (sînt aceștia)?
- Ce este aceasta (sînt acestea)?

- Cum este floarea (ea)?
- Cum sînt copacii (ei)?
- Ce înveți?
- Ce îți place?
- Cînd te odihnești?
- Cu cine te joci?
- Cui îi dai florile?
- Al cui este paltonul? etc.

Anexa 2

1. Vocabularul (orientativ)

La etapa studiului oral elevii urmează să însușească cca 400 de cuvinte, expresii frazeologice, reflectînd universul tematic propus.

2. Lexicul fundamental (activ)

A: alb, altul, a avea, a aplauda, a arăta, a auzi, a aduce, acasă, are, albină, an, atent, a se ascunde, a asculta, albastru

B: băiat, bună ziua (dimineața, seara), bolnav, baie, a boxa, box, bunic, bunică, a bate, bine, boier, burtos, brînză, a bea, bun

C: ce, cuc, a cînta, ceas, copii, a cădea, carte, a construi, a cumpăra, cuțit, cal, cocoș, copac, a crește, creangă, a se coace, cireșe, colțunași, cartofi, ciuperci, casă, coș, coardă, cub, covrigi, căciulă, cojoc, curte, capră, cuminte, cinci, cine, cu, ceașcă, coadă, cîine, curat, a chema, a coase, cîntec, a coborî, cucoane, cum, cîte, castraveți, citește, crosă, cizme, colac, circ, crizanteme, a cînta, coleg, cafeniu.

D: doi, din, a dormi, a duce, de ce, drum, a se duce, mi-i dor, a dormi, divan, dar, dinte, duminică.

E: exponat, excursie, excavator, eu, el, ea, ei, ele, elev, elevă.

F: fecior, farfurie, frig, (mi-i) foame, frică, furnică, frumos, flămînd, fată, furculiță, frunză, fructe, frate, fotoliu, a fugi, a face, a fi.

G: gură, gogoasă, gustos, gîscă, găină, grădină, galben, ghete, garafă, greier, groapă gard, a se grăbi, gri

H: hipopotam, hai, hartă, helicopter.

I: ied, iarbă, iepure, iaca-așa, inimă, iarnă.

Î: a îngheța, încoace, a îmbrăca.

J: a se jucă, jucărie

L: a lucra, a lătra, a lega, (mi-i)lene, a lua, lup, lingură, lac, a locui, lapte, leneș legume, lună.

M: a merge, muzeu, monument, miere, multe, minge, mașină, măr, maimuță, murdar, a mînca, morcov, mare, mic, mamă, moșneag, a mulțumi, mîină, mai, masă.

N: a ninge, nepoțică, nu, negru, noapte bună, a se numi, nouă, notă, nucă, noi, noapte, nepot, nume, nea

O: obraznic, ochi, oaie, opt, oră, a se odihni, oranj

P: pe, prieten, a prinde, purcel, pînă la, a ploua, pește, pace, a păzi, a primi, a plînge, patru, pat, pește, a putea, pîine, pădure, a pleca, a pregăti, plăcinte, poftă bună, pateu, păpușă, piramidă, pahar, portocală, piață, patinaj, a privi, poezie, prune, pisică, părinți, prenume, primăvară

R: rău, ridiche, a se rostogoli, rață, roșie, roșii, a rămîne, a rîde, a rupe, roz, la revedere.

S: singur, soare, sapă, școală, a spune, scaun, a sădi, a scoate, Scufița Roșie, stejar, slab, smîntînă, salam, a stinge, scaun, sanie, a se da cu sania, a sări, somnoros, a se scărda, a sta, a striga, suport, (mi-i) somn, soră, sur

Ș: și, a șede, șoarece, ștergar, șase, șapte.

T: trei, a trage, toți, a tăia, tigaie, toamnă, tobă, (pe) tine, a se teme, titirez, tată, tu

U: unu, urs, ursoaică, ursuleț, unde, urechi, a se uita.

V: vară, vulpe, a vrea, a vedea, a veni, verde, voi, a vrea, vacă, vișină, varză, verdeață, a vrea să mănînce

Z: zarzăre, zăpadă, zi, zmeu, zahăr, zece, a zbura, zgîrcit.

CLASA A II-A
Modele de vorbire

<ul style="list-style-type: none"> • Măria mănîncă un măr. • Ana are o mașină. • Băiatul e marinar (curajos). • Vreau o ciocolată. • Fetița îi mulțumește mamei. • Frigiderul e la bucătărie. • Mă duc la școală (Ne odihnim la munte). • Vin la tine mîine. • Deschide! Citește! Audiați! • Hai la horă! • Eu vorbesc cu bunica. • Noi avem mulți cartofi. • Toamna plouă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ce face mama? • Ce mănîncă băiatul (el)? • Ce are (vrea) copilul? • Cine are (citește) cărți? • Îți plac nucile? • Cine e agronom? • Cui îi mulțumești? • A cui este mama? • Unde te duci? • Cînd te odihnești? • Cu cine vorbești? • Cîți ani ai? • Cîte caiete aveți?
--	---

Anexa 4

Lexicul fundamental (orientativ)

A: arici, aur, acasă, albină, atent, ascultător.

B: a bate, bolnav, bine, a se bucura, bancă.

C: carne, ceai, ceașcă, cioară, cremă, ceas, cerc, cal, cratiță, cățeluș, caiet, cojoc, colorat, circ, culoare, cuminte, carte, clasă, creion, clar.

D: dimineață, dormitor, duios, drum, a da drumul, dreptate, departe, a desena.

E: elefant, exercițiu, elegant.

F: furnică, fulgi.

G: grănicer, gimnastică, galben, girafă, gură.

H: haină.

I: ieri, iepure.

î: a închide, întrebare, însă, a îmbrăca, a înflori.

J: joc, jucărie.

L: lac, leu, lămîie, lună, lung, a lua (la) lucru, a lucra.

M: mare (subst.), mîină, miner, mal, marinar, (cu) mine, mie, manual.

N: normă, nimic, nobil.

P; plajă, a prinde, periută, porc, pahar, (cu) plăcere, parte, a pregăti, problemă, pace, pămînt, pentru ce, a păzi, pictor, posomorît, patrie, plăcut, pix, prietenos.

R: a rezolva, repede, rar, riglă, radieră

S: salată, scriitor, sare, salam, a spune, stradelă, scump, simpatic, struguri.

Ș: a ști.

T: tobă, a trebui, toamnă, timp, a trăi.

Ț: ție.

U: unt, umbrelă, undiță, unchi, a umbla.

V: voios, a vorbi.

Z: zarzăr.

Anexa 5

CLASA A III-A

Modele de vorbire

<ul style="list-style-type: none"> • Eu voi deveni lemnar (actriță). • Verișorul meu este brutar. Verișorul meu din Soroca este brutar iscusit. Recolta de legume este frumoasă (bogată). Mătușa mea este inteligentă. • Unchiul lucrează la construcție. • Noi locuim în oraș. Fratele conduce bine mașina. • Eu am cumpărat lactate (făină, crenvurști). Ieri mama a cumpărat brânză de oi. • O chiflă costă 2 lei. • Bunica pregătește pîrjoale. Fratele curăță cartofi. • Eu am luat deja prînzul. • Eu vreau să beau lapte. • Ciorba e fierbinte. Friptura e foarte gustoasă. • Zăpada e argintie. Bradul e frumos. Timpul e geros. Noaptea e lungă. Ziua e scurtă. • E ora 7. E ora 10 și 30 de minute. E ora 8 și jumătate. • Acesta e un deșteptător (ceas de perete, orologiu, măceș, nufăr). • Fratele meu se culcă la ora 22. • Ea e sănătoasă. Mîinile ei sînt curate. • Gheorghiuță își calcă cămașa. El își pregătește lecțiile (singur, dejunul). • Ursul e brun. Vulpea e vicleană. • Acesta e un elefant. • Ursului îi place mierea. • Ursul mormăie. • Eu îi doresc sănătate. • Ghiociei sînt gingași. Lăcrimioarele sînt mirositoare. Cerul e înnorat. Azi cerul e senin. • Eu locuiesc departe (lîngă pădure, la colț, vizavi de școală,). • Mergeți înainte! Mergeți pînă la colț! • Camera mea e spațioasă și luminoasă. • În salon avem un divan, televizor și două fotolii. • E martie. E vară. Mîine e joi. • Anul are patru anotimpuri. Săptămîna are 7 zile. Azi avem franceza. 	<ul style="list-style-type: none"> -Cum arată mama ta? -Ce face sora ta? -Ce știi despre ... ? -Cum este bunicul tău? - Ce ai în camera ta? -Unde te duci? -Ce îți place? De ce? -Cine te ajută? -Cu cine te joci? -Unde vrei să mergi? -De unde vii? -Unde ai fost? -Cu cine ai fost? -Ce anotimp îți place? -Ce sport îți place? -Cîte luni are anul? -Cîte flori ai tu? -Care flori îți plac mai mult? -Cui ai dăruit flori? -Cînd iei dejunul? etc.
--	---

Anexa 6

Lexicul fundamental

Vocabularul (orientativ)

În clasa a III-a elevii ar urma să însușească 350-400 de cuvinte, expresii frazeologice în conformitate cu universul tematic recomandat.

A: actor, acru, a acoperi, a aduna, a aerisi, a ajuta, agricultor, alături, a alunga, alaltăieri, a alerga, antreu, a apărea, apoi, a se apropia, aprilie, aproape, a ara, arțar, argintiu, ardei, aspirator, a ascuți, a se ascunde, a aștepta, a ațirna, atunci, august, aviator.

B: a bate, biscuiți, binevoitor, bomboane, brad, brutar, brutărie, bucium, bucuros, bulgar.

C: cameră, carne, cafenea, a călca, a cunoaște, capricios, capabil, căpșune, cea, ceață, ceasornic, cel, cină, cinstit, chiflă, cioc, ciocolată, a ciripi, citire, cîmp, a se coace, cocostîrc,

complicat, a continua, a conduce, a construi, constructor, copt, a costa, coș, cratiță, crenvurști, creangă, croitor, a se culca, culoare, cumpărător, cuptor, curățenie, curat, a curăța, cuțit, a crede.

D: a dăru, deal, decembrie, dejun, demult, departe, a se deprinde, deșteptător, a deveni, devreme, dicționar, a dori, (la) dreapta, dulceață, duminică, deștept.

E: elefant, evreu.

F: făină, fără, februarie, fiecare, fierar, franzelă, frățior, fricos, friptură, frișca, foaie, frunză, furculiță, furnică.

G: gata, găgăuz, geantă, geros, ghețuș, girafă, a ghici, ghicitoare, ghimpos, grăunte, greblă, greu, greșeală, greoi, griș, grâu, ghiocel, a se gândi.

H: a hotărî, hîtru

I: ianuarie, a ierna, inimă, a intitula, a inventa, inteligent, a iubi, iulie, iunie, a se ivi, izvor, invidios.

Î: a împărți, împreună, înainte, înapoi, a încălzi, a înflori, înghețată, înnorat, a înscrie, a întîrzia, a înțelege.

J: joi, jumătate, jos.

L: labă, lacrimă, lactate, lacrimioare, a lăuda, legendă, lemnar, lift, lingură, linguriță, liniște, luni.

M: mai, manual, martie, marți, măceș, mărar, mărunț, mascat, mătușă, mele, menagerie, mereu, meșter, miel, miercuri, mirositor, mîine, mîndru, mobilă, modest, moldovean, moș, mulgătoare, mulțumit, mustos

N: nasture, natură, nea, nimic, a nimici, nisip, noapte, noiembrie, notă, nor, nufăr.

O: obraz, a ocroti, octombrie, a oferi, omidă, onest, orar, ordine, orez, a organiza, ospitalier, ovăz, oră, oaspete.

P: papagal, pat, pădure, pămînt, păpădie, păpușoi (porumb), părinți, pereche, piept, pilaf, pitigoi, pîrjoale, pîsle, plai, a plăcea, plin, poimîine, pom, popor, porumbel, posomorît, poveste, povestire, prag, a pregăti, prenume, a prieteni, privighetoare, prînz, proaspăt, problemă, purtare, a purta, a se purta, a prefera.

R: a răci, rădăcină, a rămîne, a recolta, recreație, repede, nu, roadă, robinet, român, roșcat, roșii, rudă, rus.

S: salam, salon, sănătos, săptămîină, a sărbători, scurt, a semăna, septembrie, a servi, sfert, sfîrșit, a simboliza, singur, sîmbătă, sînge, snoavă, spectacol, spic, (la) stînga, a striga, struguri, strungar.

Ș: a ști.

T: a tăcea, a tăia, toporaș, a trata, a trebui, a trece, a se trezi, talentat.

Ț: țambal, țară.

U: ucrainean, a uda, ultimul, unghi, unghie, unită, a ura, urît, usturoi.

V: var, vecin, verdeață, verișor, a vesti, viclean, vier, a vinde, vineri, a viscoli, vizavi, vînător, vînzător, volan, vreo, viorea.

Z: zahăr, a zbura, zidar, a zidi, a zîmbi, zîină.

Anexa 7

CLASA A IV-A

Modele de vorbire

<ul style="list-style-type: none">• Am un costum nou.• Zilele de naștere sînt plăcute.• Crăciunul e sărbătoarea cea mai frumoasă.• Colegii mei sînt atenți și binevoitori.• Mă doare gîtul.• Am febră.• Nu am poftă de mîncare.	<ul style="list-style-type: none">• Cine sînt vecinii tăi?• Cine te ajută?• Cine îți poate răspunde?• Cine te poate ajuta?• Ce sărbătoare îți place mai mult?• Ce vrei să devii?• Ce vrei să cumperi (să faci)?• Cum te cheamă?
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Bunica mă iubește. • Vreau să am prieteni. • Îmi place sportul. • Îmi place să merg cu familia la plimbare. • Îmi place când plouă. • Nu-mi place când e frig. • Mă cheamă Virgil și am 10 ani. • Nu sînt înalt, dar sînt puternic. • Dați-mi, vă rog, trei flori. • Îmi place profesia de ... • Mă interesează mult... • Nu se poate să traversezi strada la lumina roșie 	<ul style="list-style-type: none"> • Cum să ajung la voi? • Cîți ani ai? • Unde îți place să te odihnești? • Unde locuiești? • Care e sărbătoarea preferată în familia ta? • Îl cunoști pe Igor? • Spune-mi ceva despre tine
---	---

Anexa 8

Lexicul fundamental (orientativ)

În clasa a IV-a elevii urmează să însușească 350-400 de cuvinte și expresii, în corespundere cu temele propuse.

A: Anul Nou, alintat, adresă, a se aduna, aer, a ajunge, a alege, alta, altul, amar, ambele, antrenament, a se antrena, a apăra, ardei, artificial, ascultător, atelier, atletică ușoară, aur, auriu, autobuz, automobil, aviator, avion;

B: bătrîn (adj.), biscuiți, blană, bobocel, bolnav, bolnavul, borcan, bucătică, buze, buzunar;

C: Crăciun, costum, contemporan, curajos, cal, caise, camion, a călători, centru, cetate, cocoare, cocoș, copilărie, a crede, crosă, cunoștințe, curcubeu, pe curînd, a se certa, cinste, al cincilea, a cincea, ciocîrlie, ciocănitore, a circula, ciuperci, a cîștiga, cîteva, cîțiva, căldare, a coborî, cojoc, colțunași, a conduce, a controla;

D: a da cu var, decolorat, degeaba, a deveni, dicționar, al doilea, a dormi, a doua, dovlecel, a dura, distrat;

E: eliberare;

F: farmacie, farmec, în față, fără, a fierbe, a fi de acord, fiecare, ă flămînd (-a), mi-i foame, foarfece, folos, fotbal, a frecventa, mi-i frig, a friza, frizer, frizerie, frunte, febră, fulger;

G: gară, gardă de onoare, gingaș, găină, a găsi, a se gândi, gîscă, glas, glonte, glorie, gogoșari, gol, gospodar, gospodină, a se grăbi, generos, groapă, guler, a gusta, girafă;

H: hîrleț, hotar, a hrăni, haină;

I: imediat, impermeabil, a impresiona, inteligent;

Î: a se împrieteni, înalt, îndată, a îndrăgi, a îngheța, înghețat (adj.), înghețată (subst.), înmormîntat, însă, a se întîlni, a se întîmpla, întîii, întîia, întîmplare, a înveli, încăpățînat, înțelept;

L: lacrimă, ladă, larg, a lăsa, a lăsa gura apă, leac, a lecui, lînă, a lega, librărie, luncă, luptă, leu, lup;

M: manual, măreț, a măsura, măsură, mătase, medicamente, a merge copăcel, miezul (noptii), mintă, minunat, a se mira, a mirosi, munte, muntos, modest, mofturos;

N: a se naște, neapărat, nedespărțit, nemărginit, nici una (unul), nisip, nor, nord, a noua, al nouălea, a ninge, nobil;

O: obraznic, oamenii muncii, a ocroti, a ocupa, a se odihni, onoare, a oferi, a se opri, a opta, al optulea, ostaș;

P: paști, políticos, parcă, a patra, al patrulea, pașnic, pălărie, pătrunjel, a păzi, pereche (de ghete), peșteră, pieton, a pilota, pitoresc, pînă la, pîrjoale, plai, plăcinte, a se plimba, plimbare, a plînge, ploios, poartă, poiană, pod, pojarniță, pom, porc, a se porni, portar, povestire, prăjitură, preferat , prima, prietenie, primul, a primi, privighetoare, a promite, pui, puf, pufos, pulover, punctual, a putea, plăcut;

R: răufăcător, răutăcios, a răci, a răsplăti, răzușcă, mi-i rău, război, a recita, a respira, rețetă, a respira, revistă, a rezolva, rîu, roadă, a roade, a roși, rug, rugămintă, a ruga, ruginit , a rupe, rouă, robust;

S: sociabil, sac, sală de lectură, a salva, sarmale, satelit, sau, savant, sănătate, a săruta, a scoate, scrisoare, a se scula, mi-i scump, a scutura, semafor, semințe, a sfătui, mi-i sete, sistematic, smîntîină, mi-i somn, a se speria, stație, strălucitor, a supăra, simpatic;

Ș: a șaptea, al șaptelea, a șasea, al șaselea, șosea;

T: a tăcea, tineri (subst.), tînăr (adj.), tîmplar, tîrziu, a traduce, a traversa, (om) de treabă, a treia, al treilea, tren, a trimite, troleibuz, tufar, tigrul;

U: a ucide, umbrelă, uneori, a urca, a se urca, ușor;

V: vacă, vapor, viață, vitejește, vitejie, vizavi, a viziona, vînt, vînător, vifor;

Z: zeamă, a zecea, al zecelea, zgîrcit, zvelt, zăpăcit.